

Reparation eller ombyggnad?

TI angående hemmansägaren J:s inkomsttaxering år 1949. För att rusta upp sin ladugård hade J. låtit stötta upp överbyggnaden med taket, ersatt de gamla träväggarna med cementhålstén och det gamla golvet med cementgolv. Ladugården hade samtidigt något utvidgats och ny inredning insatts. RR förklarade, att ifrågasvarande byggnadsarbeten vore att hänföra till ombyggnad och att kostnaderna för dessa förty icke vore avdragsgilla. Av KR medgivet avdrag återfördes i enlighet därmed till beskattning (RR:s utslag den 1/4 1954.)

Lön eller gåva?

Besvär av TI angående jordbruksarbetaren J:s inkomsttaxering år 1948. — J., som arbetade i sin faders jordbruk mot kontant lön jämte kost, fick under 1945 av fadern ett föl. Detta föl sålde J. under beskattningsåret. TI anförde hos PN, att då J. under 1945 tillhörde faderns driftspersonal, syntes förvärvet av hästen ha utgjort en J. tillkommande löneförmån. Då J. avyttrat hästen för 875 kronor och uppgivit värdet vid förvärvet till 250 kr., yrkade TI att J. skulle beskattas för realisationsvinst å 625 kr. PN biföll yrkan-

det. — Hos KR hävdade J., att någon skattepliktig realisationsvinst icke uppkommit, eftersom hästen förvärvats genom gåva. KR biföll J:s talan. TI yrkade fastställelse av PN:s beslut under framhållande av de konsekvenser KR:s utslag kunde få. Lantbrukarna skulle sätta i system att överlämna djur till sina anställda, vilka sedermera kunde sälja dem med vinst utan risk för beskattning. Alternativt yrkade TI, att J:s fader måtte beskattas för motsvarande belopp med tillämpning av 128 § T. F. (TI upplyste bl. a. att han av J:s fader inhämtat att fölet givits till J. för att förmå denne att stanna kvar på gården.) — RR lämnade besvären utan bifall. (RR:s utslag den 20/5 1954.)

An m.: J:s fader torde redan 1946 ha bort taxeras för värdet av det bortgivna fölet. Jämför RÅ 1945 ref. 41 och 1950 ref. 27.

Förbättringskostnader som bestritts med bostadsförbättringsbidrag.

Avdrag vid beräkning av realisationsvinst?

Besvär av maskinarbetaren C. angående inkomsttaxering år 1947. Vid beräkning av realisationsvinst å försäljning av en C. tillhörig fastighet hade PN nedsatt yrkat avdrag för kostnader för grundför-

bättring med 1.500 kr., motsvarande av C. uppbyret bostadsförbättringsbidrag. C. yrkade hos KR att erhålla hela avdraget för grundförbättringar. Bidraget hade utgått enligt K. K. den 22/6 1939 (nr 464) om förbättringslån för bostadsbyggnadsföretag på landsbygden. TI hemställde om avslag. Visserligen torde bidragit ifråga icke utgöra skattepliktig intäkt, men C. borde icke vara berättigad åtnjuta avdrag för kostnad som bestritts med bidraget, vare sig vid beräkning av inkomst av fastighet eller vid beräkning av realisationsvinst. KR och RR: ej ändring. En ledamot i RR ville medgiva avdrag med det av C. yrkade beloppet. (RR:s utslag den 6/5 1954.)

An m.: Jämför Rå 1938 ref. 17 S. k. förbättringsbidrag för reparation av eller annat förbättringsarbete å bostadslägenheter på landet m. m. har ansetts icke utgöra skattepliktig intäkt för mottagaren och reparationskostnader, som bestritts med dylika bidrag, ha ansetts icke avdragsgilla.

Värdeminskning av byggnad å ofri grund.

Edith L., som jämte två andra personer innehade en fastighet med tomträtt för en tid av 60 år, yrkade avdrag för värdeminskning av byggnaden, vilken var av sten, med 1,5 procent av byggnadsvärdet. Hon erhöll avdrag med endast 0,6 procent. (RR:s utslag den 12/5 1954.)

An m.: Man har tydligen ansett sig böra använda samma värdeminskningsprocent som för byggnad å fri grund. Tomträttskontraktet förutsattes nämligen normalt komma att förlängas efter kontraktstidens utgång. Om icke så sker torde byggnaden i regel lösas av upplåtaren.

Facklitteratur.

Besvär av docenten L. angående inkomsttaxering år 1950. — L., som var docent i allmän och jämförande etnografi och som uppbar docentstipendium å 12.285 kr, yrkade avdrag för bl. a. facklitteratur med 1.338 kr och för underhåll av bibliotek (inbindning av böcker och tidskrifter) med 355 kr. PN ansåg att L:s kostnader för litteratur endast till en del varit nödvändiga för intäkternas förvärvande och medgav avdrag med 795 kr. Avdrag för inbindningskostnader medgavs icke. L. specificerade sina inköp av böcker i utlandet och förklarade sig beredd att specificera sina inköp i övrigt. Han framhöll att han för att få behålla sitt docentförordnande måste bedriva aktiv vetenskaplig verksamhet. Därför måste han anskaffa kostsam facklitteratur, som måste underhållas. L. yrkade därför fullt avdrag. TI invände bl. a., att taxeringsmyndigheterna icke hade anledning att ingå på en detaljgranskning av arten av inköpt litteratur men de måste enligt TI:s mening se till relationen mellan docentstipendiet och kostnaderna för stipendiets förvärvande. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 19/3 1954.)

Avdrag för arbetsrum.

Kammarrättsrådet W. och hovrättsrådet P. ha vid inkomsttaxering år 1950 förvägrats yrkade avdrag för arbetsrum i hemmet. (RR:s utslag den 26/2 1954.)

Realisationsvinst — rätt beskattningsår.

Besvär av dödsboet efter filialchefen Z. angående inkomsttaxering år 1946. — Z. hade enligt köpekontrakt den 28/11 1945 jämte annan person sålt en fastig-

het på villkor bl. a., att köparen dels övertog betalningsansvaret för i fastigheten in-tecknad gäld jämte ränta därå från till-trädesdagen den 1/1 1946, dels ock sist-nämnda dag erlade resterande belopp kon-tant. Köpebrev utfärdades den 2/1 1946. TN och PN, som med hänsyn till kon-traktsdagen utgått från att försäljningen skett under 1945, taxerade Z. år 1946 för realisationsvinst genom fastighetsförsälj-ningen. KR: ej ändring. RR förklarade, att Z. enligt vad handlingarna utvisade icke under 1945 erhållit någon likvid på grund av försäljningen samt att realisa-tionsvinsten förty ej skolat tagas till be-skattning under år 1946. (RR:s utslag den 19/2 1954.)

Periodiskt understöd till studerande dotter.

Besvär av ingenjören R. angående in-komsttaxering år 1949. — R. yrkade avdrag för periodiskt understöd till dotter, född 1929, som studerade vid konstfack-skolans i Stockholm linje för dekorativ konst. TN och PN vägrade avdrag, då kostnaderna gällde undervisning eller uppfostran. KR: ej ändring. Hos RR framhöll R., att lagtextens förbud mot avdrag för vad som utgått till annans un-dervisning avsåge endast sådan utbetal-ning som de facto gjorts för undervisning eller direkt betingats av denna, såsom skol-avgifter, böcker, skolmaterial, resor till skola o. d. men icke utgifter för levnads-kostnader. RR ogillade R:s talan. (RR:s utslag den 12/3 1954.)

S. k. hustruavdrag.

A. Besvär av fru L. angående inkomst-taxering år 1950. — Fru L., som var an-ställd hos Centralsjukkassan i Stockholm, uppbar i anledning av sjukdom sedan 1948

sjukpension från SPP, till vilken kassa hennes arbetsgivare var ansluten. Fru L. yrkade därför hustruavdrag enligt 46 § 3 mom. KL och 4 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt. Enligt fru L. vore det nämligen här ej fråga om pensione-ring i gängse mening utan om en ordinär sjukskrivning, enär det i anställningsvill-koren vore förutsatt att fru L. skulle åter-inträda i tjänst så snart SPP ansåge att någon "pension" ej längre skulle utgå. Enligt fru L. förelåge här samma förhål-lande som för exempelvis i stat och kom-mun anställda, för vilka lön under sjuk-dom utginge under minst ett år i följd. — Det yrkade hustruavdraget vägrades av samtliga instanser. (RR:s utslag den 25/2 1954.)

Anm.: Sjukpensionen, som icke utgick från arbetsgivaren på grund av löpande anställningsförhållande, ansågs icke vara inkomst av " eget arbete".

B. Besvär av hemmansägaren A. och hans hustru angående inkomsttaxering år 1950. — I sin självdeklaration hade hustrun såsom inkomst av rörelse upptagit 594 kr., avseende inkomst av hönsskötsel. PN ansåg att hönsskötseln inginge såsom ett led i mannens jordbruk. I enlighet där-med togs nämnda inkomst till beskattning hos mannen såsom intäkt av jordbruksfas-tighet i stället för hos hustrun. I följd här-av förvägrades hustrun s. k. hustruavdrag. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 29/4 1954.)

S. k. skrivbordsbolag.

Besvär av AB F. W. Kompressor an-gående inkomsttaxering år 1951. — Bola-get beskattades av TN för beräknad ränta efter 3 % å 100.000 kr, motsvarande ak-tiekapitalet, som utlånats till bolagets två

aktieägare. Bolaget yrkade hos PN undanröjande av taxeringen. Bolaget hade aldrig drivit någon rörelse. Det hade bildats för några år sedan för att finnas till hands, då den s. k. F. W.-kompressorn bleve klar att exploateras. Bolaget vore att betrakta som ett s. k. "skrivbordsbolag", som bildas av advokater och banker för att finnas färdigbildade, då klienter omgående behövde ett aktiebolag. Efter vad bolagets styrelse inhämtat, hade sådana skrivbordsbolag icke åsatts taxering, trots att bolagen haft en fordran på aktieägare. PN-KR-RR: ej ändring. (RR:s utslag den 5/3 1954.)

Anm.: Jämför RR:s u. den 7/1 1954 angående AB Induplan, som ansågs vara "skrivbordsbolag".

Förtäckt utdelning genom för hög eller för låg ränta å lån till resp. från bolag.

Besvär av Fastighetsaktiebolaget N. nr 1 angående inkomsttaxering år 1951. Vid räkenskapsgranskning framkom att bolaget, vars aktier ägdes av två bröder S., till en handelsrörelse som innehades av bröderna S:s moder utlånat 124.000 kr. mot 2 procent ränta (genom felräkning dock nära 4 procent). Å andra sidan hade från aktieägarna upplånats 276.000 kr., varå ränta erlagts med 17.000 kr., d. v. s. med något mer än 6 procent. Då det icke syntes riktigt att olika räntesatser tillämpades vid inlåning och utlåning, då långivare och låntagare voro aktieägare och dessa närstående, föreslogs att bolagets gäldränteavdrag reducerades till 2 procent. I enlighet med detta förslag medgav PN avdrag med endast 5.520 kr. i stället för det av bolaget yrkade beloppet 17.000 kr. Hos KR framhöll bolaget att i fastigheten funnes pantförskrivna inteckningar, vilka belånats hos främmande låneinstitutioner,

å sammanlagt 596.000 kr. Taxeringsvärdet utgjorde 920.000 kr., varför lånet från aktieägarna å 276.000 kr. ur säkerhetssynpunkt låge mellan 65 och 95 procent av taxeringsvärdet. KR medgav gäldränteavdrag för dels den del av bolagets skuld till aktieägarna, som icke överstigit medeltalet av bolagets under beskattningsåret till dem utlånade medel, 66.900 kr., med 2.438 kr. (samma belopp som bolaget erhållit som ränta å utlåningen), dels ock för återstående skulden, 209.100 kr., med 5 procent eller 10.455 kr. Hos RR yrkade bolaget att erhålla avdrag för ränta efter 6 procent å sistnämnda del av upplåningen. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 28/4 1954.)

Fråga huruvida för jordbrukskassa uppkommit skattskyldighet för viss inkomst såsom för samfälligheter, vilka förvaltas självständigt för delägarnas gemensamma räkning (häradsallmänningar och liknande).

Besvär av TI angående Svärdsjö jordbrukskassas inkomsttaxering år 1946. Kassan, som ägdes av Svärdsjö jordägande sockenmän, uppgav såsom inkomst bl. a. ett arrendebelopp av 4.555 kr. Sockenmännen hade nämligen för medgivande till utbyggnad av vattenfall, berörande ett område som vid skifte avsatts för gemensamt bruk, tillförsäkrats viss kvantitet frikraft för år. Denna frikraft hade sedan av sockenmännen utarrenderats till ett sågverk. PN förvägrade kassan visst avdrag. KR ansåg också att avdraget icke kunde medges men förklarade att arrendavgiften icke utgjorde för kassan skattepliktig inkomst. RR, varest TI klagade, lämnade dennes talan utan bifall och yttrade: Beträffande beloppet 4.555 kr. är i målet upplyst, att det utgör ersättning för elek-

trisk energi, som tillkommer sockenmännen såsom ägare av vissa för dem samfällda, vid skifte avsatta markområden. Att mark sålunda blivit avsatt för gemensamt ändamål medför i och för sig icke, att därmed uppkommit samfällighet, som avses i 53 § 1 mom. f) KL, och det förhållandet, att sockenmännen överfört den dem tillkommande ersättningen till den av dem jämväl ägda jordbrukskassan, medför icke att beloppet utgör för kassan skattepliktig inkomst. (RR:s utslag den 12/5 1954.)

Förmögenhetsvärdet av tomträtt.

Besvär av TI och kaptenen K. angående K:s förmögenhetstaxering år 1948. — K. innehade med tomträtt två tomter i Bromma för en tid av 60 år fr. o. m. den 1/9 resp den 1/7 1932. De i taxeringsvärdena ingående markvärdena uppgingo till sammanlagt 48.000 kr. Tomträttsavgälderna uppgingo till 2.300 kr., motsvarande c:a 4,8 procent av markvärdena. I sin deklARATION upptog K. endast byggnadsvärdena. PN tillade därutöver tomträtternas värde, 7.382 kr. = skillnaden mellan nyssnämnda markvärden och kapitalvärdet av den enligt tab. II vid förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt efter 5 procent kapitaliserade avgälden för resterande nyttjanderättstid, 44 år. KR nedsatte tomträttsvärdet till 3.272 kr. KR hade utgått från tomträttens kapitalvärde

vid upplåtelse tidens början, utgörande skillnaden mellan markvärdet och den efter 5 procent kapitaliserade tomträttsavgälden. Då 44 år återstode av nyttjanderättstiden, reducerades det sålunda beräknade beloppet, 4.461 kr., med 16/60-delar. Hos RR yrkade TI = PN och K = deklARATIONEN. RR: ej ändring i anledning av TI:s besvär men bifall till K:s talan, enär med hänsyn till vad i målet blivit upplyst angående storleken av de utgående tomträttsavgälderna och till i övrigt i målet förekomna omständigheter ifrågasvarande tomträtter — med bortseende från å tomterna befintliga, såsom tillbehör till tomträtterna hänförliga byggnader, vilkas värde vid förmögenhetsberäkningen upptagits till de taxerade byggnadsvärdena — vid beskattningsårets utgång icke kunna anses hava haft något kapitalvärde. (RR:s utslag den 12/5 1954.)

A n m.: Byggnad å med tomträtt innehavd mark skall tydligt betraktas såsom fastighet och den i 10 § 3 st. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt (numera 4 § 3 st. förordningen om statlig förmögenhetsskatt) angivna regeln om värdering av tomträtt torde avse endast själva rätten till marken. Om det procenttal, som avgälden utgör i förhållande till det taxerade markvärdet, överstiger medelräntan i allmänna marknaden å botteninteckningslån, torde något särskilt värde å tomträtten icke anses föreligga.